

1. $X^2 - 81 = 0$ $P=0, Q= - 81$

Här är $X^2 = 81$

Vi känner igen 81 från multiplikationstabellen som $9*9=81$, alltså en jämn kvadrat.

Lösningen är att $X*X = 81$, dvs $X_1 = 9$ och $X_2 = - 9$

$$X_{1,2} = \pm \sqrt{-Q}$$

X_1 och X_2 är heltal.

2. $X^2 - 7 = 0$ $P=0, Q= - 7$

Här är $X^2 = 7$

Här är 7 inte en jämn kvadrat. Svaren fås från

$$X_{1,2} = \pm \sqrt{-Q}$$

X_1 och X_2 är decimala tal.

3. $(X - 2)(X + 7) = 0$ motsvarar $X^2 + 7X - 2X - 14 = 0$

Dvs $X^2 + 5X - 14 = 0$ $P=5, Q= -14$

Om $X = 2$ blir första parantesen $(X - 2)$ till $(2 - 2)$ och $2 - 2 = 0$
Multipliserar man då 0 med andra parantesen $(X + 7)$ som blir $(2 + 7)$ dvs 9 så blir produkten 0. Det spelar alltså ingen roll vad andra parantesen blir eftersom den multipliceras med 0.

Om $X = -7$ blir andra parantesen $(X - 7)$ till $(7 - 7)$ och $7 - 7 = 0$
Första parantesen blir $(-7 - 2) = -9$, men oavsett vad den blir så blir produkten 0.

$X_1 =$ ”siffran i första parantesen men med omvänt tecken”

$X_2 =$ ”siffran i andra parantesen men med omvänt tecken”

Detta kallas nollpunktsmetoden.

$$4. 7X^2 - 7X = 0$$

Vi bryter ut $7X$: $7X(X - 1) = 0$ Multiplikerar man in $7X$ så får man tillbaka det vi hade.

$X_1 = 0$ eftersom om faktorn före parantesen $7X$ blir 0 genom $7 \cdot 0$ så multipliceras 0 in i parantesen och alltihopa blir 0 oavsett vad som står i parantesen

$X_2 = 1$ eftersom parantesen $(X - 1)$ blir $1 - 1 = 0$ och oavsett vad som multipliceras in så blir alltihop 0

Detta kallas att faktorisera för att lösa ekvationen.

5. Det finns en metod som kallas kvadratkomplettering. Den hoppar vi över.
6. P-Q-formeln (lösningsformeln) är den metod som fungerar i stort sätt alla situationer.

$$X^2 + PX + Q = 0$$

$$x = -\frac{p}{2} \pm \sqrt{\left(\frac{p}{2}\right)^2 - q}$$

Här finns tre varianter av svar:

A) $X_1 \neq X_2$

B) $X_1 = X_2$ Dubbelrot, inträffar när $Q = P^2/4$

C) Ej reella rötter ("error"), inträffar när $Q < P^2/4$ (Om Q är positivt och stort tal så finns en "risk").

I fallen A) och B) så är $P \neq 0$ och $Q > 0$

Mer info på nästa sida

Nollställena i grafen motsvarar lösningarna (**rötterna**) till andragradsekvationen

Symmetrilinjen $x =$ går vid max- eller minpunkten

Max- eller min-punkten är största eller minsta y-värde för andragradsfunktionen

Max- eller min-punkten ligger mitt emellan de båda nollställena i grafen $(x_1 + x_2) / 2$

Symmetri innebär att allt som finns till vänster om symmetrilinjen finns spegelvänt till höger om symmetrilinjen.

$(x - 4)(x + 2)$ har punkterna $(4, 0)$ och $(-2, 0)$ på grafen (nollställena) och lösningen till andragradsekvationen är då $x_1 = 4$; $x_2 = -2$

Saknas nollställena saknar andragradsekvationen **reella rötter**. Finns det bara ett nollställe motsvarar det en **dubbelrot** (noll under rottecknet)